

درس چهارم: نمونه های فرهنگ جهانی ۲

۱- اسلام، دینی است که با .....، ..... یک فرهنگ جهانی را در دستور کار قرار داده است و ارزش های آن، ارزش های ..... است که ..... در طول تاریخ برای ..... آن مبعوث شده اند.

۱) تکیه بر خلقت حکیمانه ی انسان - تبلیغ و ترویج - متغیری - پیامبران اولوالعزم (صاحب کتاب) - تکوین

۲) تکیه بر خلقت حکیمانه ی انسان - تبلیغ و ترویج - ثابتی - همه ی انبیا - شکل گیری

۳) دعوت فراگیر خود - شکل گیری - ثابتی - همه ی انبیا - تبلیغ و ترویج

۴) دعوت فراگیر خود - تکوین - ثابتی - پیامبران اولوالعزم (صاحب کتاب) - تبلیغ و ترویج

۲- اصول اعتقادی و ارزش های دین اسلام.....

۱) ثابت نبوده اما مطابق با فطرت بشری و عقاید و فرهنگ هر قوم است.

۲) ثابت و مطابق با نظام آفرینش نبوده اما به اجرای عدالت و قسط کمک می کند.

۳) ثابت و قابل انطباق با فطرت الهی و کرامت ذاتی انسان است.

۴) ثابت و مطابق با نظام آفرینش و موافق با فطرت آدمیان است.

۳- کدام یک از عوامل دچار شدن انسان به ذلت و شقاوت نیست؟

۱) دچار شدن به نسیان نسبت به حقیقت الهی خود

۲) فراموش کردن حقیقت الهی سایر مخلوقات

۳) هزینه کردن تمام ظرفیت های الهی خود برای زندگی محدود این جهان

۴) هزینه کردن بیشتر توانایی های روحی برای تأمین نیازهای دنیوی

۴- به ترتیب هر کدام از این عبارات به موارد کدام گزینه اشاره دارند؟ «در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوبترین مخلوق خداوند است»، «برانگیختن عقل، اجرای عدالت و قسط» و «مانع از چرخش ثروت در دست اغنیا شدن و مبعوث شدن برای آزادی مستضعفان از حاکمیت مستکبران»

۱) انسان - وظیفه ی پیامبران - وظیفه ی پیامبران

۲) عقل - وظیفه ی جامعه ی اسلامی - وظیفه ی جامعه ی اسلامی

۳) انسان - وظیفه ی جامعه ی اسلامی - وظیفه ی جامعه ی اسلامی

۴) عقل - وظیفه ی پیامبران - وظیفه ی پیامبران

۵- در فرهنگ اسلامی به ترتیب انسان مسئول و موظف به انجام کدام موارد است؟ و کدام وظیفه بر عهده ی جامعه ی اسلامی گذاشته شده است؟

۱) آباد کردن این جهان - پرهیز از فساد در خشکی و دریا - تلاش برای آزادی مستضعفان

۲) آباد کردن این جهان - پرهیز از فساد در خشکی و دریا - پیروزی مستضعفان بر مستکبران و حاکمیت آیین حق

۳) پرهیز از فساد در خشکی و دریا - آباد کردن این جهان - پیروزی مستضعفان بر مستکبران و حاکمیت آیین حق

۴) تلاش برای رهایی از زنجیرهای ساخته ی دست بشر - آباد کردن این جهان - تلاش برای آزادی مستضعفان

۶- به ترتیب موارد کدام گزینه «سعادت و عزت» انسان و «شقاوت و ذلت» وی را در پی دارند؟

۱) تقرب و نزدیک شدن به خداوند برای رسیدن به مقام خلافت الهی - گرفتار شدن در زنجیرهایی که انسان ها را به بندگی بت های خود ساخته می دارد.

۲) هزینه کردن تمامی ظرفیت ها و توانمندی الهی خود برای رسیدن به خلافت الهی - نسیان و فراموشی حقیقت الهی خود و دیگر موجودات و هزینه کردن بیشتر ظرفیت های الهی خود برای زندگی این جهان.

۳) اجرای عدالت و قسط، تلاش برای حاکمیت حق و رسیدن به خلافت الهی - گرفتار شدن در زنجیرهایی که انسان ها را به بندگی بت های خود ساخته وامی دارد.

۴) تقرب و نزدیک شدن به خداوند و رسیدن به مقام خلافت الهی - نسیان و فراموشی حقیقت الهی خود و دیگر موجودات و هزینه کردن تمامی ظرفیت های الهی خود برای زندگی این جهان.

۷- انسان براساس مشیت و خواست الهی چه مسئولیت و وظیفه ای دارد؟

- ۱) هزینه کردن تمامی ظرفیتهای خود برای تقرب به خداوند
- ۲) اجرای عدالت و قسط و مانع از چرخش ثروت در دست اغنیا شدن
- ۳) آباد کردن این جهان و پرهیز از فساد در خشکی و دریا
- ۴) کمک به پیروزی مستضعفان بر مستکبران و تلاش برای حاکمیت دین حق

۸- اسلام، جامعه ی اسلامی را موظف به تلاش برای کدام مورد می داند و چه مواردی را به بشریت نوید می دهد؟

- ۱) آزادی مستضعفان - رهایی از زنجیرهای بندگی و حاکمیت آیین و دین حق
- ۲) آزادی مستضعفان - پیروزی مستضعفان بر مستکبران و حاکمیت آیین و دین حق
- ۳) حاکمیت آیین و دین حق - پیروزی مستضعفان بر مستکبران و آزادی مستضعفان
- ۴) حاکمیت آیین و دین حق - رهایی از زنجیرهای بندگی و پیروزی مستضعفان بر مستکبران

۹- کدام گزینه در ارتباط با عقاید و ارزش های اسلامی صحیح نیست؟

- ۱) به حسب حقیقت و ذات خود اختصاص به قوم و گروه خاصی ندارند.
  - ۲) این عقاید با پذیرش و رویکرد حاکمیت ها به عرصه ی فرهنگ بشری راه یافته اند.
  - ۳) گسترش فرهنگی عقاید و ارزش های اسلامی در چهار مقطع تاریخی قابل بررسی است.
  - ۴) عقاید و ارزش های اسلامی خصلتی عام و جهان شمول دارند.
- ۱۰- تمام موارد زیر بیان کننده ی شرایطی هستند که پیامبر (ص) در آن مبعوث شده اند؛ به جز .....

- ۱) شمال غربی شبه جزیره ی عربستان، تحت سلطه ی امپراطوری روم بود.
  - ۲) مردم عربستان فرهنگ جاهلی قبیله ای داشتند.
  - ۳) جنوب شرقی عربستان تحت تأثیر و سلطه ی شاهنشاهی ایران قرار داشت.
  - ۴) ارزش ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی پیش از بعثت پیامبر (ص) در پوشش نفاق خزیده بود.
- ۱۱- رسول خدا پس از ..... دعوت و مقاومت در برابر ..... در مدینه حکومت اسلامی را تشکیل دادند و توانستند طی ..... حکومت، ..... را در شبه جزیره ی عربستان از بین ببرند.

- ۱) سیزده سال - فشارهای نظام قبیله ای عرب - ده سال - موانع سیاسی پیش روی اسلام
  - ۲) نه سال - فرهنگ جاهلی - ده سال - فرهنگ جاهلی قبیله ای
  - ۳) سیزده سال - فرهنگ جاهلی - سیزده سال - موانع سیاسی پیش روی اسلام
  - ۴) نه سال - فشارهای نظام قبیله ای عرب - سیزده سال - فرهنگ جاهلی قبیله ای
- ۱۲- ارزش ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی به ترتیب در عصر نبوی تا سال هشتم هجری ..... و پس از فتح مکه در پوشش ..... خزید.

- ۱) مانع از آشکار شدن ظرفیت های فرهنگ اسلامی بود - نفاق
- ۲) آشکارا در برابر اسلام مقاومت کرده بود - مناسبات قبیله ای
- ۳) آشکارا در برابر اسلام مقاومت کرده بود - مناسبات قبیله ای
- ۴) مانع از شکل گیری حکومت اسلامی بود - مناسبات قبیله ای

۱۳- ارزش ها و هنجارها و رفتارهای جاهلی در دوران خلافت ..... اقتدار جامعه ی اسلامی را ..... سازمان بخشید.

- ۱) به تدریج - در چارچوب مناسبات قبیله ای و عشیره ای
- ۲) با تلاش عالمان مسلمان - در چارچوب مناسبات قبیله ای و عشیره ای
- ۳) به تدریج - فراتر از مرزهای جغرافیایی و سیاسی
- ۴) با تلاش عالمان مسلمان - فراتر از مرزهای جغرافیایی و سیاسی

۱۴- کدام گزینه در ارتباط با دوران خلافت صحیح است؟

- ۱) عقاید و ارزش های جهان اسلام، در ضمن عملکرد قدرتهای سیاسی به تدریج از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد.
- ۲) فشار نظام قبیله ای عرب، مانع از آن می شد تا ظرفیتهای فرهنگ اسلامی به طور کامل آشکار شود.
- ۳) فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و عمق معرفتی خود، گروه ای مهاجم بیگانه را درون خود، هضم و جذب می کرد.
- ۴) غلبه ی قدرت هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان و ... نیز مانع از آن نشد تا ارزش های اجتماعی اسلام نمایان گردد.

- ۱۵- دوران خلافت با ..... آغاز شد و در طول خلافت ..... ادامه یافت و در این دوره، ارزش ها و عقاید اسلامی، ..... و با تلاش ..... از مرزهای سیاسی و جغرافیایی عبور کرد و توانست بر قدرت های سیاسی آن منطقه تأثیر بگذارد.
- ۱) انتخاب خلیفه ی اول اموی - اموی، عباسی و عثمانی - فارغ از عملکرد قدرت های سیاسی - صحابه ی پیامبر (ص)
  - ۲) انتخاب خلیفه ی اول اموی - اموی و عباسی - در چارچوب اصول قدرت های سیاسی - عالمان مسلمان
  - ۳) رحلت پیامبر (ص) - اموی، عباسی و عثمانی - فارغ از عملکرد قدرت های سیاسی - عالمان مسلمان
  - ۴) رحلت پیامبر (ص) - اموی و عباسی - در چارچوب اصول قدرت های سیاسی - صحابه ی پیامبر (ص)
- ۱۶- در عصر خلافت، فرهنگ اسلامی ..... قدرت و غنای خود، گروه های مهاجم بیگانه را ..... و آنان را ناگزیر می ساخت تا برای ..... خود از ..... استفاده کنند.
- ۱) فارغ از - درون خود هضم و جذب می کرد - تبلیغ و ترویج فرهنگ - ابزارهای سیاسی و نظامی
  - ۲) به دلیل - شکست می داد و دفع می کرد - استمرار و بقای - پوشش مفاهیم و ارزش های دینی
  - ۳) فارغ از - شکست می داد و دفع می کرد - تبلیغ و ترویج فرهنگ - ابزارهای سیاسی و نظامی
  - ۴) به دلیل - درون خود هضم و جذب می کرد - استمرار و بقای - پوشش مفاهیم و ارزش های دینی
- ۱۷- غلبه ی قدرت هایی مانند سلجوقیان و مغولان که در چارچوب ..... رفتار می کردند ..... می شد تا ..... و ..... آن به طور کامل آشکار شود.
- ۱) عادات تاریخی و فرهنگ قومی و قبیله ای - مانع از آن - ظرفیت های فرهنگ اسلامی - عادات تاریخی
  - ۲) فرهنگ جاهلی قبیله ای و عادات اجتماعی - باعث آن - عادات تاریخی - ارزش های اجتماعی
  - ۳) عادات تاریخی و فرهنگ قومی و قبیله ای - مانع از آن - ظرفیت های فرهنگ اسلامی - ارزش های اجتماعی
  - ۴) فرهنگ جاهلی قبیله ای و عادات اجتماعی - باعث آن - ارزش های اجتماعی - ظرفیت های فرهنگ اسلامی
- ۱۸- دولت های استعماری غربی، ..... جوامع اسلامی را تحت نفوذ و ..... خود درآوردند و قدرت ..... آنان ..... رجال سیاسی و دولتمردان جوامع اسلامی را مقهور خود ساخت.
- ۱) بخش هایی مختلف - سلطه ی سیاسی - نظامی و صنعتی - بیشتر
  - ۲) تمام - سلطه ی سیاسی - اقتصادی و علمی - همه ی
  - ۳) تمام - قدرت اقتصادی - نظامی و صنعتی - همه ی
  - ۴) بخش هایی مختلف - قدرت اقتصادی - سیاسی و نظامی - بیشتر
- ۱۹- کدام مورد باعث شد تا استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآید؟
- ۱) پیوند خوردن با قدرت استعمارگران از طریق سازش با دولت های غربی
  - ۲) گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جوامع مستبد و پیوند خوردن آن ها با قدرت استعمارگران
  - ۳) مقهورشدن رجال سیاسی و دولت مردان جوامع اسلامی در برابر قدرت نظامی غرب و در نتیجه سازش با دولت های غربی
  - ۴) مقهورشدن رجال سیاسی و دولت مردان جوامع اسلامی نسبت به قدرت فرهنگی و صنعتی دولت های استعمارگر غربی
- ۲۰- به ترتیب ویژگی «استبداد تاریخی - قومی» و «استعمار نو» کدام است؟
- ۱) عقبه ای خارج از جغرافیای جهان اسلام نداشت. - برای حفظ سلطه ی جهان غرب از ابزارها و ظرفیت های فرهنگی بهره می برد.
  - ۲) به رغم هویت اسلامی خود، در رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی قرار می گرفت. - از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین المللی بهره می برد.
  - ۳) با وجود هویت اسلامی، چاره ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت. - با اتکا به قدرت اقتصادی و فرهنگی خود سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می گیرد.
  - ۴) به رغم هویت غیراسلامی خود، از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی دوری می گزید. - با روش و سازوکارهای غیرمستقیم، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می گیرد.

۲۱- رعایت ظواهر اسلامی و پوشش دینی از ویژگی های ..... نظیر ..... و حذف مظاهر فرهنگ اسلامی از ویژگی های .....
نظیر ..... است.

۱) استبداد قومی - استبداد قاجار - استبداد استعماری - استبداد رضاخان

۲) استبداد استعماری - استبداد رضاخان - استبداد تاریخی - استبداد قاجار

۳) استبداد قومی - استبداد رضاخان - استبداد تاریخی - استبداد قاجار

۴) استبداد استعماری - استبداد قاجار - استبداد استعماری - استبداد رضاخان

۲۲- تفاوت راهبردی استبداد تاریخی - قومی با استبداد استعماری در این است که استبداد قومی ..... اما استبداد استعماری

.....

۱) به رغم هویت اسلامی خود به دلیل اینکه عقبه ای خارج از جهان اسلام نداشت، در تلاش برای حفظ پوشش دینی خود بود. - از آنجا که در سایه ی قدرت و سلطه ی جهان غرب عمل می کند، در جهت گسترش نیازهای نظامی و سیاسی غرب ناگزیر از حذف مظاهر فرهنگ اسلامی بود.

۲) با هویت غیراسلامی خود به دلیل حرکت در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی غرب چاره ای جز حذف مظاهر فرهنگی اسلام نداشت. - به دلیل اینکه در سایه ی قدرت و سلطه ی جهان غرب عمل نمی کند، در جهت حفظ ظواهر و پوشش دینی عمل می کند.

۳) به رغم هویت غیراسلامی خود - به دلیل اینکه عقبه ای خارج از جهان اسلام نداشت - تلاش میکرد پوشش دینی خود را حفظ کند. - به دلیل اینکه در سایه ی قدرت و سلطه ی جهان غرب عمل می کند، در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره های جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی ندارد.

۴) از آنجا که در سایه ی قدرت و سلطه ی جهان غرب عمل می کرد، در جهت گسترش نیازهای نظامی و سیاسی غرب ناگزیر از حذف مظاهر فرهنگ اسلامی بود. - به رغم هویت اسلامی خود به دلیل این که عقبه ای خارج از جهان اسلام نداشت، در تلاش برای حفظ پوشش دینی خود بود.

۲۳- کدام مورد نقطه ی عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام به شمار می رود و بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از آن، برای مقابله با سلطه ی استعمار از کدام روش ها استفاده می کردند؟

۱) عصر بیداری اسلامی - مکاتب و روشهای غربی نظیر ناسیونالیسم و شرقی نظیر مارکسیسم

۲) انقلاب اسلامی ایران - مکاتب و روشهای غربی نظیر ناسیونالیسم یا مارکسیسم

۳) عصر بیداری اسلامی - مکاتب و روشهای غربی نظیر سکولاریسم یا ناسیونالیسم

۴) انقلاب اسلامی ایران - مکاتب و روشهای غربی نظیر ناسیونالیسم و شرقی نظیر مارکسیسم

۲۴- در عصر بیداری اسلامی، در مقابل نفوذ و سلطه ی فرهنگ غرب، مقاومت هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ ..... داشت و متفکران جهان اسلام، خطرات ..... را گوشزد می کردند و قبل از انقلاب اسلامی ایران، بسیاری از نخبگان جوامع اسلامی از روش های غربی استفاده می کردند که به دلیل ..... و ..... شکست خوردند.

۱) اسلامی - سلطه ی فرهنگ غرب - خدشه وارد آوردن به وحدت امت اسلامی - عدم حمایت از سوی پرورش یافتگان در دامان اسلام

۲) غرب - فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی - طردشدن از سوی عالمان مسلمان - خدشه وارد آوردن به وحدت اسلامی

۳) اسلامی - سلطه ی فرهنگ غرب - عدم حمایت از سوی پرورش یافتگان در دامان اسلام - استفاده از روش های غربی و غیراسلامی

۴) غرب - فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی - استفاده از روش های غربی و غیراسلامی - عدم حمایت از سوی عالمان مسلمان

۲۵- به ترتیب وضعیت موارد زیر از حیث صحیح یا غلط بودن در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) « مقاومت های شکل گرفته در مقابل نفوذ و سلطه ی فرهنگ غرب، ریشه در ارزش ها و مکاتب غربی داشت.»

ب) « نخبگان کشورهای اسلامی همواره برای مقابله با سلطه ی استعمار از مکاتب و روش های غربی نظیر سکولاریسم استفاده می کردند.»

ج) « قدرت سیاسی جوامع اسلامی در دوران استعمار از طریق سازش با دولت های غربی پیوند خورده بود.»

د) « ارزش ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در عصر نبوی تا سال هفتم هجری در برابر اسلام مقاومت آشکار کرده بود.»

۱) غ - ص - غ - ص ۲) غ - غ - ص - غ ۳) ص - غ - ص - ص ۴) ص - ص - ص - غ

۲۶- به ترتیب ویژگی استبداد استعماری و امپریالیسم فرهنگی کدام است؟

- ۱) تلاش می کند پوشش دینی خود را حفظ کند. - از طریق تصرف اقتصادی، سیاسی و فرهنگی شکل می گیرد.
- ۲) از رویارویی مستقیم با حضور توانمند فرهنگ اسلامی دوری می گیرند. - جامعه ی تحت تصرف صرفاً برتری فرهنگی جامعه ی مسلط را بپذیرد.
- ۳) عقبه ای خارج از جهان اسلام ندارد. - جامعه ی مغلوب بدون پذیرش سلطه ی اقتصادی یا نظامی، برتری فرهنگی جامعه ی مسلط را بپذیرد.
- ۴) در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره های جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی ندارد. - جامعه ی تحت تصرف اقتصادی یا نظامی، برتری فرهنگی جامعه ی مسلط را بپذیرد.

۲۷- قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر ریشه در ..... داشت، در دوران استعمار، از طریق ..... ، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و این مسئله سبب شد تا ..... به صورت ..... درآید.

- ۱) ارزش های دوران خلافت - سازش با دولت های غربی - مکاتب ناسیونالیستی - مناسبات استعماری
- ۲) مناسبات قومی و قبیله ای - استبداد استعماری - استبداد تاریخی و قومی - مکاتب ناسیونالیستی
- ۳) عقاید و ارزش های اسلامی - استبداد تاریخی، قومی - مناسبات قومی و قبیله ای - استبداد استعماری
- ۴) مناسبات قومی و قبیله ای - سازش با دولت های غربی - استبداد ایلی و قومی - استبداد استعماری

۲۸- در دوران خلافت، فرهنگ اسلامی به دلیل ..... ، گروه های مهاجم بیگانه را ..... و دست کم آنان را ناگزیر می ساخت تا برای استمرار و بقای خود از ..... استفاده کنند.

- ۱) دارابودن فرهنگی غنی و قوی - وادار به عقب نشینی می کرد - مناسبات قومی و قبیله ای خود
- ۲) قدرت و غنای خود - درون خود هضم و جذب می کرد - پوشش مفاهیم و ارزش های دینی
- ۳) قدرت و غنای خود - وادار به عقب نشینی می کرد - پوشش مفاهیم و ارزش های تاریخی و قومی
- ۴) این که عقبه ای خارج از جغرافیای جهان اسلام نداشت - وادار به حذف مظاهر فرهنگ غیراسلامی می کرد - مناسبات قومی و قبیله ای